

VEJLEDNING FOR BESØGENDE

v/ J. Finderup Jacobsen

Thorning kirke

THORNING KIRKE ligger smukt på en banke ved byen og med gamle egetræer - rester af gamle skove - omkring. I gamle dage var der tre kirker i det nuværende Thorning sogn. Foruden den nuværende var der Luhn kjerke og Grathe kapel. Den første stenkirke i Thorning har ikke været stor. Hvornår den er bygget, vides ikke, men alt tyder på, at den hører til de ældste i egnen. Den var i romansk stil af granitkvadre med skråkant-sokkel.

1558 blev der givet ordre til, at »Luhn kjerke« (Ungstrup kirke) skulle nedbrydes, og Thorning kirke udvides af materiale fra den og Grathe kapel, der også var i forfald. Folket fra Luhn sogn henvises til at søge Thorning kirke.

Det trak imidlertid ud med udvidelse og restauration af Thorning kirke. Gang på gang bliver der klaget af sognefolket over kirkens forfald, og at den ikke kan rumme kirkefolket, og lensmanden får gentagne gange ordre til at få kirken gjort i stand.

1743 bliver kirken atter udvidet med 10 alen ny mur og et nyt tårn opsat i stedet for det nedfaldne gamle. Det var Janus Friedenreich til Kjærsholm og Palstrup, der foretog denne restaurering. Kirken er

således bygget ad flere gange, hvad den også tydeligt bærer præg af.

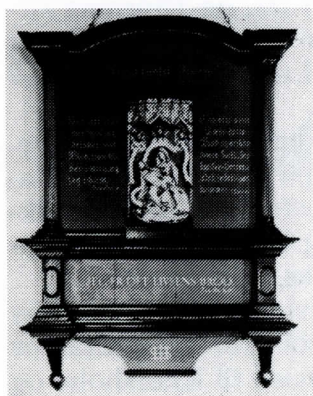
Den hørte den meste tid under Kjærsholm, Sandbergernes gamle herresæde, men har også hørt under kronen og andre.

Een af de største seværdigheder, kirken har, er alterkalken, der er af forgyldt sølv med billeder fra Kristi lidelseshistorie og med givernes navnetræk, Henrik Sandberg og hans anden hustru Kirsten Juul. 1620.

Prædikestolen er af massiv egetræ og smukt udskåret i renæssancestil. Den er fra 1662, Sandberger-nes tid.

I koret er oprejst en ligsten for Henrik Sandberg, hans første hustru Thale Maltesdatter og deres søn Anders Sandberg og hans anden »kjære hustru« Kirsten Juul.

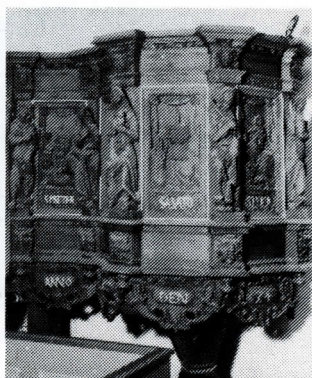
Under koret er der et gravkammer, der rummer oberstløjtnant Thyge Sandbergs, hans hustru Karen Juels (en søster til Niels Juel) og hans søster Helle Sandberg til Høstrups's kister. Kisterne er af egetræ med svinelæders betræk, svært smedejerns beslag og med store kisteplader af messing, der giver oplysning om, hvem der ligger i kisten. Th. Sandberg

Den gamle altertavle.

faldt i slaget ved Nyborg 1659 mod general Stenbock. Endvidere er der en fyrretræskiste med kisteplader af bly, det er provst Windfeld, gift med en Steensen af slægten fra Avnsbjerg. - Døbefonden er af granit med udhugne liljer. Foden af sandsten. Dåbsfadet er fra 1661, skænket af M. Andersen, Ungstrup og N. Nielsen, foged på Kjærsholm.

I kirkeskibet hænger på den nordre væg en gammel altertavle med alabastrelief, en pietagruppe fremstillet i Nottingham, England i senmiddelalderen. - Efter Nationalmuseets udsagn er det en stor sjældenhed. Foruden i Thorning findes engelske alabastrelieffer kun i Vejrum, Borbjerg og Hornslet kirker. Den ny altertavle er fra 1903, malet af Christian

Prædikestolen.

Bang. I skibet hænger endvidere en tavle med navne på præster i Thorning siden reformationen. Nr. 4 i rækken er »hin ulykkelige«, der i Nytorvsyde i Viborg ihjelslog adelsmand Ole Skram og måtte flygte ud af landet (se Blichers novelle »Præsten i Thorning«).

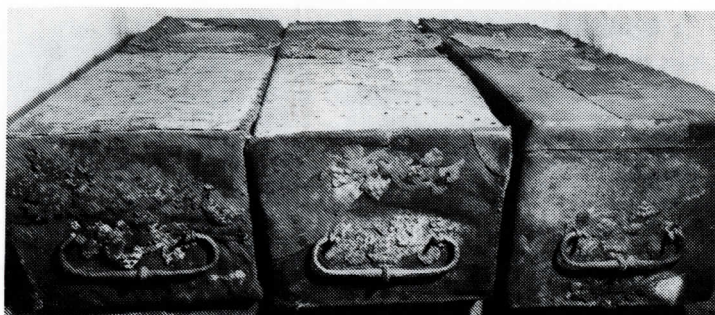
Blandt navnene på præsterne findes også St. St. Blicher. Her var han præst. I kirken har han talt til menigheden.

I præstegårdens nordre længe, der dengang var stuehus, boede han, og i et kammer længst mod vest har han skrevet bl.a. »En Landsbydegns Dagbog«. I egnen heromkring har han færdedes og mødt den natur og de mennesker, han har forevigt i sine udødelige værker.

Hvor ofte har han ikke vandret fra kirken ad gangen mellem de to høje graner, gennem lindealléen for hvis ende der var en dør.

Meget er forandret i tiderne, der gik. Kirken og egnen har skiftet udseende. Slægt efter slægt er stedet til hvile i og omkring den gamle kirke. Øst for kirken hviler Klaus Vattrup (»Messingjens«). Vest for kirken ligger »Mads Doss«.

Står man ved kirkens tårn, ser sig omkring og

Sandbergernes kister.

tænker på tiden, der svandt, kommer man uvilkaarligt til at tænke på salmistens ord, hvormed Blicher slutter »En Landsbydegns Dagbog«:

»Anlangendes et Menneske, hans Dage ere som Græs;
som et Blomster paa Marken, saa skal han blomstre.
Naar Vejret farer over det, da er det ikke mere,
og dets Sted kjender det ikke mere,
Men Herrens Miskundhed er fra Evighed og indtil Evighed«.

Alterkalken.

(Fremlagt ved Thorning Menighedsråds foranstaltning).